

YOSHLARGA TARBIYA BERISHDA MILLIY URF-ODAT, QADRIYATLARNING O`RNI VA AHAMIYATI

Ziyodullayeva Sarvinoz Shamsiddin qizi
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti o`qituvchi
To`ychiyeva M.M.
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti,
Boshlang`ich ta`lim yo`nalishi 2-kurs talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada bugungi kunda yoshlarga tarbiya berishda o`zligini anglatish buning uchun milliy urf odat qadriyat va ananalardan foydalanish haqida fikrlar keltirilgan.

**Tayanch so`zlar:** *tarbiya, urf-odat, qadriyat, o`zlik, taraqqiyot, kelajak, ta`lim.*

Yoshlar ta`lim-tarbiyasi har qanday jamiyat taraqqiyotida, kelajak avlodlar ongi va qadriyatlarini shakllantirishda tamal toshi hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan yosh avlod tarbiyasida milliy qadriyatlarining o`rni katta. Milliy qadriyatlarimiz yoshlarning ma`naviy-axloqiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishiga yo`l ko`rsatuvchi, ularda o`zlikni anglash, o`z jamiyati va merosiga daxldorlik, mas`uliyat tuyg`ularini singdiruvchi kompas bo`lib xizmat qiladi. Milliy qadriyatlarni asrab-avaylash va ularga yetkazish yoshlarni zamonaviy dunyo murakkabliklarida o`z madaniy o`ziga xosligining mohiyatiga asoslanib borish uchun zarur vositalar bilan jihozlashda muhim ahamiyatga ega. Bu qadriyatlarni ta`lim tarbiya tizimiga singdirish orqali biz nafaqat ajdodlarimizning an`analarini e`zozlash, balki yoshlarni jamiyatimiz kelajagini shakllantirishning faol ishtirokchisi bo`lishga tayyorlaymiz. Birlik, hurmat, bag`rikenglik va yaxlitlik g`oyalarini o`zida mujassam etgan milliy qadriyatlarimiz yoshlarning o`z fe`l-atvorini shakllantirish, ular duch kelishi mumkin bo`lgan axloqiy ikkilanishlarni yengish uchun mustahkam poydevor bo`lib xizmat qiladi. Ularning madaniy merosi va merosi haqida tushunchaga egabo`lish orqali biz yoshlarga o`z o`tmishining boyligini qadrlash va barkamol va inklyuziv kelajak sari harakat qilish imkoniyatini beramiz.

Ta`lim millat kelajagini shakllantirishda hal qiluvchi rol o`ynaydi va bu o`zgarishlarning zamirida jamiyatni belgilab beruvchi asosiy qadriyatlar va an`analar yotadi. Yoshlar tarbiyasi sharoitida milliy qadriyatlarni yetkazish va asrab-avaylash mas`uliyatli, odob-axloqli, madaniyatli shaxslarni tarbiyalashda muhim ahamiyat

kasb etadi. Milliy qadriyatlarimiz nafaqat madaniy o'zligimizni aks ettiruvchi, balki yoshlarning ma'naviy-axloqiy kompasini shakllantiradigan, ularda g'urur, hurmat va o'z merosiga sadoqat tuyg'ularini shakllantiradigan yetakchi tamoyil bo'lib xizmat qiladi. Milliy qadriyatlarimiz jamiyatimiz asosini tashkil etuvchi e'tiqod, urf-odat va ideallarni o'zida mujassam etgan. Ushbu qadriyatlarni ta'lim tizimiga kiritish orqali biz yosh avlodda ularning ildizlari, tarixi va jamoaviy o'ziga xosligini chuqur qadrlash tuyg'usini singdiramiz. Milliy qadriyatlarni o'rganish va singdirish orqali yoshlarda milliy o'zlikni anglash va umumiy maqsadni ko'zda tutuvchi mustahkam tuyg'ularni uyg'otuvchi, o'ziga tegishlilik, birdamlik va madaniy davomiylik tuyg'ulari shakllanadi. Qolaversa, milliy qadriyatlarimiz yoshlarga zamonaviy hayot murakkabliklarida yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi ma'naviy kompas vazifasini o'taydi. Yoshlar tarbiyasini halollik, halollik, hurmat va rahm-shafqat tamoyillariga asoslash orqali biz nafaqat individual xarakterning rivojlanishiga yordam beramiz, balki o'zaro tushunish va bag'rikenglik asosida qurilgan ahil va barkamol jamiyatni tarbiyalaymiz. Milliy qadriyatlar axloqiy qarorlar qabul qilish uchun asos yaratadi, yosh shaxslarni umumiy manfaatni himoya qiluvchi va ijtimoiy hamjihatlikni rag'batlantiradigan yo'llar bilan harakat qilishga undaydi. Milliy qadriyatlarimizni ta'lim dasturlariga singdirish orqali biz yoshlarni madaniy merosimizni asrab-avaylash va targ'ib etishda faol ishtirokchi bo'lib yetishish imkonini bermoqdamiz. Tarixiy yutuqlar, urf-odatlar va madaniy tajribalarni o'rganish orqali yoshlar o'z jamiyatini chuqurroq anglab, uning uzluksiz o'sishi va gullab-yashnashiga mazmunli hissa qo'shishdan ilhomlanadi. Milliy qadriyatlar fuqarolik mas'uliyati va iftixor tuyg'ularini uyg'otadi, yoshlarni ijobiy o'zgarishlar elchisi va madaniyatni asrab-avaylash agenti bo'lishga undaydi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, kelajak avlodning xulq-atvori, o'zligi va ma'naviyatini shakllantirishdamilliy qadriyatlarimizning yoshlar tarbiyasida tutgan o'rni beqiyosdir. Madaniy merosimizga nisbatan g'urur, hurmat va mas'uliyat tuyg'ularini singdirish orqali biz yoshlarni o'z an'alariga asoslangan holda zamonaviy dunyoning murakkabliklarida harakat qilish uchun zarur vositalar bilan jihozlaymiz. Milliy qadriyatlarning ta'lim tizimiga integratsiyalashuvi o'tmish, bugun va kelajak o'rtasida ko'prik vazifasini o'taydi, yoshlarda davomiylik va daxldorlik tuyg'ularini tarbiyalaydi. Madaniy merosimizni o'rganish va qadrlash orqali yoshlarda o'zligini chuqur anglash, jamiyatimizni boyitib turuvchi xilma-xillikka hurmat tuyg'usi shakllanadi. Qolaversa, birdamlik, bag'rikenglik va fuqarolik faolligi kabi qadriyatlarni ta'kidlab, biz o'z jamiyatiga ijobiy hissa

qo'shadigan, adolatvatenglik tamoyillarini qo'llab-quvvatlovchi ijtimoiy ongli va axloqiy jihatdan mas'uliyatli fuqarolar avlodini tarbiyalaymiz. Biz kelajakka nazar tashlar ekanmiz, yoshlar tarbiyasi yo'nalishini shakllantirishda milliy qadriyatlar muhim rol o'ynashini tan olishimiz zarur. Madaniy merosimizni yetkazish va asrab-avaylashga ustuvor ahamiyat berish orqali biz kelajak avlod dunyo muammolariga halollik, mehr-oqibat va kuchli maqsad tuyg'usi bilan qarshi turishga tayyor bo'lishini ta'minlaymiz. Milliy qadriyatlarimiz yanada barkamol, inklyuziv va madaniy boy jamiyat sari yo'lni yoritib, yo'l ko'rsatuvchi nur bo'lib xizmat qiladi. Yoshlar qalbi va ongida ana shuqadriyatlarni mustahkamlashga sodiqlik bilan biz kelajak avlodlar uchun yanada porloq va istiqbolli kelajakka yo'l ochamiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ibragimova G., To'raqulov X.A., Alibekova R. "Milliy Istiqlol g'oyasi: Asosiy Tushuncha va tamoyillar" Fani Bo'yicha Yordamchi Uslubiy Qo'llanma. - Toshkent: Cho'Lpon, 2003.
2. Pedagogika //A.K.Munavvarovning Umumiy Tahriri Ostida. - Toshkent, o'qituvchi, 2012
3. Yusupov E. Inson Kamolotining Ma'naviy Asoslari. - Toshkent, Universitet, 1998
4. O'g'li, J. S. S. (2021). Abu Ali Ibn Sinoning falsafiy qarashlarida axloq masalasi va uning bugungi kundagi ahamiyati. *Oriental Renaissance: Innovative, Educational, Natural And Social Sciences*, 1(3), 11-14.
5. Sulaymonov, J. B. (2021). Ibn Xaldunning „Muqaddima "Asarida Jamiyat Taraqqiyotiga ta'sir qiluvchi omillar talqini. *Oriental Renaissance: Innovative, Educational, Natural And Social Sciences*, 1(4), 732-737